

Informacija o jačanju sistema upravljanja kulturnim dobrima sa Prijedlogom sporazuma između Ministarstva kulture Crne Gore i Ujedinjenih nacija za razvoj

Ministarstvo kulture i Ujedinjene nacije za razvoj sporazumjeli su se da sarađuju na realizaciji dijela projekta u Crnoj Gori, koji je opisan u Projektnom dokumentu „Jačanje sistema upravljanja kulturnim dobrima“. Cilj projekta je unapređenje sistema upravljanja kulturnim dobrima kroz uspostavljanje Informacionog sistema za upravljanje dokumentima u cilju implementacije informacionog sistema Uprave za zaštitu kulturnih dobara, unapređenje legislative u dijelu normativne djelatnosti Ministarstva kulture kroz podršku Ujedinjenih nacija za razvoj, kao i aktivnosti na unaprjeđenju stanja naših nepokretnih dobara.

U skladu sa nadležnostima Uprave za zaštitu kulturnih dobara koje su vrlo kompleksne, a između ostalog obuhvataju i uspostavljanje i vođenje registara kulturnih dobara u analognoj i elektronskoj formi i uspostavljanje i vođenje informacionog sistema kulturnih dobara i njegovo povezivanje sa drugim odgovarajućim informacionim sistemima, neophodno je uspostaviti informacioni sistem koji će odgovoriti složenim zahtjevima koje nameće te nadležnosti. Projektom je obuhvaćeno projektovanje, izrada i implementacija modularnog softverskog rješenja za upravljanje dokumentima u cilju implementacije informacionog sistema Uprave za zaštitu kulturnih dobara, koji bi objedinio sve dosadašnje podatke o kulturnim dobrima ali i dao brži, laki i jednostavniji pristup što dokumentaciji što grafičkim podacima o kulturnim dobrima.

Što se tiče normativnog okvira, Ministarstvo kulture radi na unapređenju akata iz normativne djelatnosti u dijelu zaštite kulturnih dobara, zaštite Prirodnog i kulturno-istorijskog područja Kotora, uredivanja, izdavanja i oduzimanja istraživačke licence i konzervatorske licence i izrade strategije razvoja konzervatorske djelatnosti.

Projektom je, takođe, obuhvaćeno i sljedeće:

- Sanacija Mosta Klezna, Opština Ulcinj, za koji se pretpostavlja se da je tokom osmanskog perioda bio jedina komunikaciona veza Ulcinja sa Kleznom i selima Krajine. Most predstavlja infrastrukturni objekat, polulučno zasveden, građen od kamenih tesanika, dužine 12 m, širine 3,60 i visine 9,26 m. Objekat je zapušten, obrastao u vegetaciju i ne održava se. U cilju očuvanja prepoznatih istorijskih, arhitektonskih i ambijentalnih vrijednosti, arhitekture iz perioda osmanske dominacije, neophodno je sprovesti konzervatorska istraživanja i izraditi konzervatorski projekat, na osnovu kojeg će se sprovesti sanacione mjere i time unaprijediti njegovo loše stanje;
- Sanacija Tvrđave Forte Mare u Herceg Novom, koja predstavlja kulturno-istorijski objekat, fortifikacionog karaktera, koji zbog svojih izuzetnih kulturnih vrijednosti posjeduje status kulturnog dobra od 1957. godine. Tvrđava je prepoznata kao jedan od tri nominovana lokaliteta iz Crne Gore u okviru Venecijanskih odbrambenih tvrđava, između XV i XVII vijeka, za upis na Listu svjetske baštine UNESCO. Eksperti ICOMOS-a su ukazali na izuzetne vrijednosti Tvrđave Forte Mare, ali i na njeno stanje, zbog čega je ostavljena mogućnost i preporučeno, da se nakon sanacionih radova, kandiduje kao dodatna komponenta Venecijanskim odbrambenim tvrđava, između XV i XVII vijeka, koje su ove godine upisane na Listu svjetske baštine UNESCO. Takođe je ukazano na potrebu korekcija Nominacionog dosjea. Iz tog razloga je potrebno izvršiti korekciju Nominacionog dosjea, sprovesti konzervatorski tretman, odnosno, sprovesti konzervatorska istraživanja i izraditi konzervatorski projekat, na osnovu kojeg će se sprovesti sanacione mjere po fazama, te stvoriti uslovi za njenu kandidaturu na Listu svjetske baštine;
- Sanacija Vladičine kule na Karuču, Prijestonica Cetinje, koja je sagradena 1808. godine, i služila je kao zimovnik Sv. Petru Cetinjskom. Poslije 1830. godine, bila je u funkciji škole, dok je u vrijeme pohoda Omer-paše Latasa na Crnu Goru, 1862. godine, služila i kao odbrambeni objekat iz kojeg se neprijatelju pružao otpor. Sastoji se iz dvije stambene jedinice, gađene od grubo klesanog kamena pravougaone osnove, od kojih je jedna spratna. Zbog svojih izuzetnih kulturnih vrijednosti i istorijskog značaja, od 1957. godine, zakonom je zaštićena i posjeduje status kulturnog dobra. Uprava za zaštitu

kulturnih dobara, postupajući po zahtjevu Centra za konzervaciju i arheologiju Crne Gore, izdala je saglasnost na "Konzervatorski projekat rekonstrukcije kulturnog dobra Vladičine kula na Karuču", koji definiše dio konzervatorskih mjera na kulturnom dobru. Kako se objekat nalazi u veoma lošem stanju, obrastao u vegetaciju, bez krovnog pokrivača i izložen je propadanju, u cilju unaprjeđenja njegovog lošeg stanja, neophodno je sprovesti dodatna istraživanja i uraditi dopunu postojećeg konzervatorskog projekta, kako bi se na osnovu njega sprovedla sveobuhvatna sanacija objekta;

- Sanacija Ganića Kule, Opština Rožaje, koja sagrađena 1797. godine, kao najstarija kuća u Rožajama, predstavlja karakterističan primjer objekata islamske arhitekture. Građena je od kamena i drveta, a imala je podrum, prizemlje i sprat. Kula je konstruktivno nestabilna i nalazi se u veoma lošem stanju. Početkom 2017. godine, izrađen je konzervatorski projekat, koji je finansiralo Ministarstvo kulture. U cilju unaprjeđenja lošeg stanja objekta i revitalizacije objekata sa karakteristikama islamske arhitekture, neophodno je na osnovu urađenog konzervatorskog projekta sprovesti odgovarajuće konzervatorske mјere.

Rukovođenje projektom je u nadležnosti Vlade Crne Gore. Pomoć kod implementacije pružaće Ujedinjene nacije za razvoj, kao agencija za implementaciju, uz snažan angažman svih uključenih partnera i zainteresiranih strana. U ime Vlade Crne Gore, nosilac projekta je Ministarstvo kulture, dok su za direktne aspekte implementacije zadužene Ujedinjene nacije za razvoj.

U narednoj tabeli data je radna verzija ukupnog budžeta projekta za period od dvije godine (2018/2019), koji je organizovan po pojedinačnim komponentama:

OPIS	PROCJENA TROŠKOVA U EURIMA
1 Razvoj i implementacija KUDIS i interkonekcijskih modula	74,500
2 Izgradnja i jačanje kapaciteta institucija	3,500
3 Usluge konsultanata za jačanje legislativnog okvira u oblasti zaštite kulturnih dobara	14,000
4 Konsultantske usluge, projekti i studije: sanacija Mosta Klezna, Opština Ulcinj	37,100
4 Konsultantske usluge, projekti i studije: sanacija Tvrđave Forte Mare u Herceg Novom sa izmjenom nominacionog dosjeda	91,000
5 Usluge kompanija za izradu tehničke dokumentacije Konsultantske usluge, projekti i studije: sanacija Vladičine kule na Karuču	83,700
6 Usluge kompanija za izvođenje radova: sanacija Ganića Kule, Rožaje	87,000
7 UNDP GMS fee 3%	12,600
8 Ostali troškovi 4% (Menadžment projekta: 1% transakcije i vezani troškovi; dok 3% ide za troškove prevoza, troškovi prevoda predmjera i predračuna radova i opisa poslova za tendere – min 150 str, troškovi objave tendera u dnevnim novinama – min 10 tendera, kancelarijski troškovi, procenat plate projekt menadžera x 24 mjeseca i vezani troškovi)	16,600
TOTAL (EUR):	420.000,00

Potpisivanjem Sporazuma obezbjeđuju se sredstva za realizaciju dijela projekta u Crnoj Gori, koji je opisan u Projektnom dokumentu „Jačanje sistema upravljanja kulturnim dobrima“. Ministarstvo će staviti na raspolaganje Ujedinjenim nacijama za razvoj, sredstva svog Učešća u iznosu od 420.000,00 €.

Sredstva u navedenom iznosu su planirana sredstva u budžetu Ministarstva kulture:

- Sa Programa 1381 Kulturna baština, pozicija 4147 Konsultantske usluge, projekti i studije: 15,000 € (za unaprjeđenje normativnog okvira);
- Sa Programa 3661 Uprava za zaštitu kulturnih dobara, pozicija 4193 Izrada i održavanje softvera: 80,000 € (za Informacioni sistem Uprave za zaštitu kulturnih dobara);
- Sa Programa 1381 Kulturna baština, pozicija 4147 Konsultantske usluge, projekti i studije: 40,000 € (sanacija Mosta Klezna, Opština Ulcinj);
- Sa Programa 1381 Kulturna baština, pozicija 4147 Konsultantske usluge, projekti i studije: 100,000 € (sanacija Tvrđave Forte Mare u Herceg Novom sa izmjenom nominacionog dosjea);
- Sa Programa 1381 Kulturna baština, pozicija 4147 Konsultantske usluge, projekti i studije: 90,000 € (sanacija Vladićine kule na Karuču);
- Sa Programa 1381 Kulturna baština, pozicija 4416 Izdaci za investiciono održavanje: 95,000 € (sanacija Ganića Kule, Rožaje).

Tekst Prijedloga sporazuma između Ministarstva kulture Crne Gore i Ujedinjenih nacija za razvoj, dostavljen je Ministarstvu finansijsa, na čiju sadržinu isto nije imalo primjedbi.

Prilog: Prijedlog sporazuma između Ministarstva kulture Crne Gore i Ujedinjenih nacija za razvoj i mišljenje Ministarstva finansijsa.

SPORAZUM IZMEĐU PROGRAMA UJEDINJENIH NACIJA ZA RAZVOJ I MINISTARSTVA KULTURE CRNE GORE

Budući da su se Program Ujedinjenih nacija za razvoj (u daljem tekstu „UNDP“) i Ministarstvo kulture Crne Gore (u daljem tekstu „Ministarstvo“), sporazumjeli da sarađuju na realizaciji dijela projekta u Crnoj Gori (u daljem tekstu „Projekat“), koji je opisan u Projektnom dokumentu „Jačanje sistema upravljanja kulturnim dobrima“, i usaglašen dostavljen Ministarstvu kulture za svrhe informisanja;

Budući da je Ministarstvo obavijestilo UNDP o spremnosti da uplati UNDP-u svoje učešće (u daljem tekstu „Učešće“) na principu podjele troškova kako bi se uvećala sredstva raspoloživa za Projekat;

Budući da je UNDP dužan da imenuje Partnera zaduženog za implementaciju aktivnosti za svaki projekat koji se finansira iz učešća (u daljem tekstu „Partner zadužen za implementaciju“);

Shodno navedenom, UNDP i Ministarstvo su se složili kako slijedi:

Član 1

1. Ministarstvo će, na način opisan u tački 2 ovog člana, staviti na raspolaganje UNDP-u sredstva svog Učešća u iznosu od 420.000,00 €.
2. Ministarstvo će, u skladu sa rasporedom plaćanja datim u nastavku, deponovati sredstva kod Crnogorske komercijalne banke AD Podgorica, Moskovska bb, 81000 Podgorica, Crna Gora, na bančin račun UNDP-a 510000000102164417, i to:

<u>Datum dospjeća plaćanja:</u>	<u>Iznos (u EUR):</u>
--	------------------------------

(a)	15. decembar 2017	135.000,00 €
(b)	25. decembar 2017	285.000,00 €

3. Ministarstvo će obavijestiti UNDP o uplati sredstava putem email-a na adresu registry.me@undp.org, uz navodenje podataka o doznaci uključujući sljedeće informacije: naziv Ministarstva, kancelariju UNDP-a, referenca 00106853, Jačanje sistema upravljanja kulturnim dobrima. Ove informacije treba navesti i u bankarskoj doznaci prilikom vršenja uplate sredstava UNDP-u.
4. Prethodno navedenim rasporedom plaćanja uzet je u obzir zahtjev da se sredstva Učešća uplaćuju prije sprovodenja planiranih aktivnosti. Raspored plaćanja se može mijenjati i dopunjavati kako bi bio u skladu sa napretkom u realizaciji Projekta.
5. Svi finansijski računi i izvještaji izražavaju se u američkim dolarima.

6. UNDP se može saglasiti da prihvati uplatu sredstava u nekoj drugoj valuti osim američkih dolara pod uslovom da je ta valuta u potpunosti konvertibilna odnosno da je UNDP može odmah koristiti i da su zadovoljene odredbe prethodne tačke 5. Svaka promjena valute plaćanja Učešća vrši se samo u dogovoru sa UNDP-om.
7. Svaki prihod od kamata koji potiče od sredstava Učešća usmjerava se na račun UNDP-a i koristi se u skladu sa utvrđenim procedurama UNDP-a.

Član 2

1. U skladu sa odlukama i uputstvima Izvršnog odbora UNDP-a koje su pretočene u Politiku o povraćaju troškova iz drugih izvora, sredstva Učešća podliježu povraćaju indirektnih troškova koje snose sjedište UNDP-a i strukture kancelarija u zemljama prilikom pružanja usluga Opštine podrške upravljanju (GMS). Za pokriće GMS troškova, na sredstva Učešća se zaračunava naknada od 3%. Pored toga, dok god su nedvosmisleno povezani sa konkretnim projektom, svi direktni troškovi implementacije, uključujući troškove Partnera zaduženog za implementaciju, utvrđiće se u budžetu Projekta u odnosnoj stavci budžeta i u skladu sa tim snosiće ih Projekat.
2. Ukupni iznos sredstava koja su budžetom predviđena za Projekat, zajedno sa procijenjenim troškovima za usluge podrške koji će biti refundirani, neće preći ukupna sredstva dostupna za realizaciju Projekta u skladu sa ovim Sporazumom, te sredstva koja mogu biti dostupna za pokriće troškova projekta i pratećih troškova iz ostalih izvora finansiranja.

Član 3

1. Sredstvima Učešća administrativno upravlja UNDP u skladu sa propisima, pravilima, politikama i procedurama UNDP-a, uz primjenu svojih uobičajenih procedura za realizaciju projekata.
2. Upravljanje Projektom i troškove regulišu propisi, pravila, politike i procedure UNDP-a, a gdje je to primjenljivo, propisi, pravila, politike i procedure Partnera zaduženog za implementaciju.

Član 4

1. Izvršavanje obaveza UNDP i partnera zaduženog za implementaciju u skladu sa ovim ugovorom i odgovarajućom projektnom dokumentacijom zavisiće od toga da li je UNDP primio doprinos u skladu sa planom uplata iz člana 1 stav 2. UNDP neće početi sa realizacijom aktivnosti prije nego što primi navedeni doprinos. Ukoliko se budu očekivala ili se dese nepredviđena povećanja izdataka ili obaveza (bilo zbog inflacionih faktora, kretanja deviznog kursa ili nepredviđenih okolnosti), UNDP blagovremeno obavještava Vladi o dodatnoj procjeni neophodnog dodatnog finansiranja. Strane konstatuju i saglasne su da Vlada nije obavezna da nadoknadi

bilo kakve gubitke uslijed deviznog kursa. Nadalje, strane konstatuju i saglasne su da se, ukoliko u projektu dođe do gubitaka uslijed deviznog kursa koji bi mogli negativno uticati na budžet i/ili troškove, a nijesu na raspolaganju dodatna finansijska sredstva da se takvi gubici nadoknade. UNDP i Vlada će se dogovoriti o odgovarajućem pravcu djelovanja, što može obuhvatiti smanjenje, obustavljanje i/ili trajni prekid aktivnosti u sklopu projekta. Međutim, strane takođe konstatuju i saglasne su da UNDP neće finansirati aktivnosti na projektu, budući da to ne dozvoljavaju „Finansijski propisi i pravila UNDP“ koje je usvojio Odbor UNDP.

2. U slučaju da ne bude primljen doprinos iz člana 1 stav 2 ili da dodatna sredstva za finansiranje u skladu sa članom 4 stav 1 ne bude na raspolaganju, UNDP može umanjiti, obustaviti ili trajno ukinuti pomoć koja se pruža projektu u skladu sa ovim ugovorom.

Član 5

Vlasništvo nad imovinom, materijalom i drugom imovinom koja se finansira iz sredstava doprinosa pripada UNDP. Pitanja koja se tiču prenosa vlasništva sa UNDP na Vladu Crne Gore utvrđuju se u skladu sa relevantnim politikama i procedurama UNDP, kao što je definisano u dokumentu „Finansijski propisi i pravila UNDP“.

Član 6

Sredstva Učešća podliježu isključivo procedurama interne i eksterne revizije predviđene finansijskim propisima, pravilima, politikama i procedurama UNDP-a.

Član 7

Na zahtjev, UNDP dostavlja Ministarstvu finansijske i druge izvještaje pripremljene u skladu sa procedurama izvještavanja UNDP-a.

Član 8

1. UNDP obavještava Ministarstvo kada se, prema Projektnom dokumentu, završe sve aktivnosti Projekta.
2. Bez obzira na završetak svih aktivnosti u vezi sa Projektom, UNDP zadržava neiskorišćene uplate sve dok se ne izmire sve obaveze i dugovanja proistekla iz sprovodenja aktivnosti finansiranih iz sredstava Učešća i ove aktivnosti ne dovedu do valjanog završetka.
3. Ako se neiskorišćene uplate pokažu nedovoljnim za izmirenje pomenutih obaveza i dugovanja, UNDP obavještava Ministarstvo i konsultuje se sa Ministarstvom o načinu na koji se mogu izmiriti takve obaveze i dugovanja.

4. Nakon završetka Projekta u skladu sa Projektnim dokumentom, UNDP će po automatizmu preusmjeriti sva sredstva u vrijednosti manjoj od 5,000.00 USD koja nakon izmirenja svih obaveza i dugovanja ostanu nepotrošena. Sva sredstva u vrijednosti većoj od 5,000.00 USD koja ostanu nepotrošena nakon izmirenja svih obaveza i dugovanja UNDP će preusmjeriti nakon konsultacije sa Ministarstvom.

Član 9

1. Nakon konsultacija između dvije ugovorne strane ovog Sporazuma i pod uslovom da su već primljene uplate po osnovu Učešća, zajedno sa drugim sredstvima raspoloživim za Projekat, dovoljne za izmirenje svih obaveza i dugovanja nastalih prilikom implementacije ovog Projekta, ovaj Sporazum može raskinuti UNDP ili Ministarstvo. Sporazum prestaje da bude na snazi trideset dana od dana kada bilo koja od ugovornih strana potpisnica dostavi obavještenje u pisanoj formi drugoj strani o svojoj odluci da raskine Sporazum.
2. Ukoliko neiskorišćene uplate sredstava po osnovu Učešća, zajedno sa ostalim sredstvima raspoloživim u okviru Projekta, nijesu dovoljne da se izmire takve obaveze i dugovanja, UNDP obavještava Ministarstvo i konsultuje se sa Ministarstvom o načinu na koji se takve obaveze i dugovanja mogu izmiriti.
3. Bez obzira na prestanak važnosti ovog Sporazuma, UNDP će zadržati neiskorišćena sredstva sve dok se ne izmire sve obaveze i dugovanja proistekla iz sprovođenja aktivnosti finansiranih iz sredstava Učešća i ove aktivnosti ne dovedu do valjanog završetka.
4. Ukoliko dođe do raskida Sporazuma prije završetka Projekta, UNDP će po automatizmu preusmjeriti sva sredstva u vrijednosti manjoj od 5,000.00 USD koja nakon izmirenja svih obaveza i dugovanja ostanu nepotrošena. Sva sredstva u vrijednosti većoj od 5,000.00 USD koja ostanu nepotrošena nakon izmirenja svih obaveza i dugovanja UNDP će preusmjeriti nakon konsultacije sa Ministarstvom.

Član 10

Sva korespondencija i obavještavanje između UNDP i Ministarstva obavljaće se na sljedećim adresama:

- (a) Ministarstvo kulture:
Adresa: Ulica Njegoševa, Cetinje

Po prijemu uplate sredstava, UNDP će poslati elektronsku priznanicu na sljedeću e-mail adresu Ministarstva kao potvrdu da su sredstva primljena:

e-mail adresa kabinet.kultura@mku.gov.me:

Na pažnju: Zoran Pažin, za ministra

(b) UNDP:

Na pažnju: Gđa Fiona McCluney, Stalna predstavnica UNDP u Crnoj Gori
Adresa: UN Eko Zgrada Stanka Dragojevića bb, Podgorica
e-mail adresa: registry.me@undp.org

Član 11

Ovaj Sporazum stupa na snagu nakon potpisivanja od obje ugovorne strane, na datum potpisivanja druge strane.

U potvrdu ovoga, doljepotpisani, dužno ovlašćeni za to, potpisali su ovaj Sporazum na engleskom i crnogorskom jeziku, u dva primjera.

Za Ministarstvo:

Zoran Pažin, za ministra

Za UNDP:

Fiona McCluney
Stalna predstavnica UNDP
UNDP Crna Gora

Datum:

Mjesto: Cetinje

Datum:

Mjesto: Podgorica